FIȘA MĂSURII M09/6B

CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA PATRIMONULUI

Denumirea măsurii - CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA PATRIMONIULUI

CODUL Măsurii - Măsura 09 / 6B

Tipul măsurii: ☑ INVESTIȚII

☑ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Unul din punctele tari ale teritoriului GAL Mărginimea Sibiului, identificat în analiza diagnostic, analiza SWOT, întâlniri și dezbateri și a Studiului de cercetare sociologică pentru elaborarea SDL este numărul și valoarea obiectivelor de patrimoniu cultural construite, cel puțin 20/localitate atât cele din Lista Monumentelor de Patrimoniu (LMP), cât și cele care nu sunt cuprinse în LMP. Datorită faptului că locuitorii teritoriului GAL Mărginimea Sibiului sunt bogați, o parte dintre acesștia și-au dorit un confort sporit fără a ține seama de păstrarea arhitecturii locale. Distrugerea arhitecturii tradiționale/peisajului arhitectural local din teritoriul GAL Mărginimea Sibiului, care, perpetuată, conduce, treptat, la ,,pierderea identității culturale a satelor romanesti din Mărginimea Sibiului. Teritoriul GAL Mărginimea Sibiului a devenit în anul 2015 Destinație Europeană de Excelență în Turism și gastronomie locală (Destinație EDEN a Comisiei Europene) ceea ce înseamnă noi exigențe și standarde ridicate în toate domeniile și acesta este și motivul pentru care se va susține în mod prioritar sectorul turistic, respectiv dezvoltarea de agro-pensiuni, meșteșuguri, activități recreaționale. Este evident astfel, că patrimoniul cultural poate fi considerat o resursă cheie pentru dezvoltarea durabilă și coeziunea socială a comunităților din GAL Mărginimea Sibiului, investițiile în patrimoniu vor stimula activitățile de turism în microregiunea noastră, dezvoltarea mărcilor locale, menținerea tradițiilor și a moștenirii culturale locale, contribuind la atractivității teritoriului GAL Mărginimea Sibiului și Destinatia EDEN. Tipurile de acțiuni necesare asociate conservării și promovării patrimoniului cultural, identificate de actorii locali și alți factori interesați participanți la consultările publice și grupul de lucru tematic ,,patrimoniu" se concretizează într-o măsură de finanțare pentru susținerea investițiilor în restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local. Această măsură va contribui la punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în teritoriul GAL Mărginimea Sibiului și la o dezvoltare locală durabilă.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Regenerarea identității culturale zonale prin refacerea infrastructurii
-Stimularea activităților de turism local
-Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor
-Diversificarea produselor și serviciilor care valorifică patrimoniul natural și cultural al teritoriului GAL Mărginimea Sibiului

Măsura contribuie la **prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 investițiile și serviciile propuse fiind asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspecte socio-economice conexe
Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale**, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).
Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: INOVARE, CLIMĂ ȘI MEDIU
Obiective transversale:
Inovare: prin această măsură se va putea finanța pentru prima dată în teritoriul GAL Mărginimea Sibiului atât restaurarea patrimoniului valoros local, atât cel din Lista de patrimoniu cât și clădiri (fațade, acoperișuri, șuri, cântare, etc.) care nu sunt incluse în LMI clasa A si B, obligatoriu cu respectarea tehnicilor și materialelor tradiționale, locale. Obiectivele restaurate/renovate/reabilitate vor fi ulterior introduse într-un circuit turistic. Metodologia selectării construcțiilor care vor intra în programul de restaurare este inovatoare, bazată pe o abordare participativă, toți factorii locali interesați fiind responsabili de dezvoltarea proiectelor propuse.
Climă și mediu: proiectele propuse în cadrul acestei măsuri vor urmări permanent organizarea reglementărilor, responsabilităților și resurselor cu scopul de a diminua/elimina efecte negative asupra mediului, prin asigurarea unui comportament care să se armonizeze cu mediul în managementul și implementarea proiectelor și în conformitate cu prevederile OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului privind autorizarea lucrărilor de construcții. Acțiuni propuse: Optimizarea oportunităților de a utiliza resurse locale și materiale ușor degradabile pentru reducerea nivelului de poluare din zona lucrărilor de construcții; Îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor restaurate, după caz; Eficientizarea consumului de resurse; Elaborarea de materiale de prezentare a rezultatelor proiectului din perspectiva respectării obiectivelor caracteristice dezvoltării durabile; Pe parcursul lucrărilor de construcții - montaj se vor lua măsuri de reducere a cantității de deșeuri rezultate sau refolosirea materialelor rezultate, după caz.
Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura 09/6B - Conservarea și promovarea patrimoniului cultural este complementară cu Măsurile : M08/6B - Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor pentru populație, deoarece prin Măsura M09/6B în cadrul proiectelor din domeniul turismului va fi promovat patrimoniul material din terioriul GAL Mărginimea Sibiului
Sinergia cu alte măsuri din SDL: Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este simultan și orientat spre îndeplinirea acelorași priorități și obiective din strategia de dezvoltare locală cu Măsurile: M06/6A - Sprijin pentru demararea cu activități neagricole, , M07/6A-Afaceri rurale non-agricole, M08/6B - Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor pentru populație, M10/6B-Investiții în infrastructura socială și integrarea minorităților

2.Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adaugată a măsurii ,,Conservarea și promovarea patrimoniului cultural" este dată de faptul că această măsură asigură restaurarea, conservarea și dotarea

clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes, dotarea căminelor culturale și mai ales prin soluția inovatoare (restaurarea clădirilor/fațadelor cu valoare de patrimoniu local, a șurilor, acoperișurilor ș.a. elemente de patrimoniu local, după caz) pentru o problemă gravă identificată în teritoriu: ,,Distrugerea arhitecturii tradiționale/peisajului arhitectural sătesc". Impactul generat prin implementarea corectă a acestei măsuri la nivelul teritoriului GAL Mărginimea Sibiului poate contribui la ameliorarea reticenței populației locale față de utilizarea tehnicilor tradiționale și a materialelor locale pentru restaurarea fațadelor, inclusiv crearea unei cereri pentru meșteri locali specializați în tehnici tradiționale de renovare, restaurare care vor putea fi implicați, ulterior, în întreținerea restaurărilor. Astfel, este generată o nouă sursă de venit pentru teritoriul GAL. Și întreprinderi mai mici și operatori locali din sectorul turismului pot beneficia de pe urma acestui tip de proiecte. Proiectele finanțate prin această măsură vor include activități de interpretare a metodologiei și rezultatelor (ex. panouri care prezintă o fațadă ,,înainte" și ,,după" restaurare și explică tehnicile tradiționale utilizate), în vederea promovării unei atitudini pozitive în sensul gestionării patrimoniului ca sursă esențială a identității teritoriului GAL Mărginimea Sibiului care contribuie la dezvoltarea turismului, generare de locuri de muncă, creștere economică și dezvoltare durabilă. Valoarea adăugată va fi evidențiată și prin intermediul condițiilor specifice de eligibilitate și selecție, stabilite în concordanță cu specificul local. Implementarea acestei măsuri din cadrul SDL poate fi începutul unui program de dezvoltare integrată de natură inovatoare și transferabilă promovând regenerarea urbanistică a teritoriului GAL Mărginimea Sibiului prin conservarea identității rurale locale.

3.Trimiteri la alte acte legislative

Legislația națională: Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată: HG nr. 28 din 9 ianuarie 2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții; HG nr. 28/2015 privnd stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR cofinanțate din FEADR și de bugetul de stat

Legislația europena: Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 807/2014, UE) nr. 808/2014, Recomandarea 2003/361/CE

4.Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- autorități publice locale și asociații ale acestora (A.D.I.-uri)
-unități de cult conform legislației în vigoare;
-persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B
-ONG-uri cu sediul/filială/sucursală/punct de lucru în teritoriul GAL Mărginimea Sibiului
- ONG-uri care nu sunt proprietari de clădiri vechi (case, clădiri gospodărești, case tradiționale, case muzeu) dar care prezintă un acord/convenție scrisă între ONG și persoanele fizice proprietari de clădiri vechi/construcții tradiționale, în cadrul căruia proprietarul își asumă obligația de a nu înstrăina clădirea/ construcția tradiționala și de a nu modifica aspectul/funcționalitatea clădiri/construcției tradiționale pe o perioadă de minim 5 ani de la terminarea lucrărilor de renovare/reabilitare/darea în funcțiune a

clădirii/constructiei tradiționale, precum și faptul că va asigura vizitabilitatea imobilului sau părții de imobil renovat.
- Parteneriat fără personalitate juridică - entitate publică sau privată juridică semnatară a acordului de parteneriat cu sediul social/punct de lucru/sucursală în teritoriul acoperit de GAL
Beneficiari indirecți: Populația din teritoriul GAL Mărginimea Sibiului, comunitățile și întreprinderi locale din teritoriul GAL, turiștii care vizitează zona

5.Tip de sprijin

-Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
-Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:
a) Acțiuni materiale:
-Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor și a altor tipuri de monumente de patrimoniul cultural imobil de interes local
-Restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasa B și construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces ale așezămintelor monahale de clasa B
-Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale;
-Restaurarea, renovarea/reabilitarea/conservarea unor cladiri tradiționale cu valoare arhitecturală (case, clădiri gospodărești, case tradiționale, case muzeu, șuri) al căror aspect este stricat/deteriorat;
-Restaurarea/renovarea/reabilitarea/dotarea de spații destinate păstrării și transmiterii de meșteșuguri, tradiții și alte tipuri de activități tradiționale, inclusiv a atelierelor de creație și clădirilor care adăpostesc colecții etnografice, etc.
-Refuncționalizarea și/sau schimbarea funcțiunii unor obiective/construcții (de exemplu mori tradiționale, șuri, cuptoare, fântâni, troițe, etc), care păstrează caracteristicile patrimoniului construit tradițional, autentic;
-Renovarea fațadei și a acoperișului unei clădiri sau a unui ansamblu de clădiri;
b) Acțiuni imateriale:
- Servicii de consultanță, proiectare, elaborarea documentației tehnico-economice
- Acțiuni de inventariere pentru listarea locațiilor de patrimoniu cultural
- Elaborarea documentației pentru includerea pe lista de monumente istorice, după caz
-Elaborare de studii și proiecte, istoriografii locale ș.a. documentații specifice asociate cu patrimoniul construit de dimensiuni mici (poduri, facilități publice, ș.a.)
-Actiuni de informare, promovare și marketing (elaborare plan de promovare, website, participare la târguri și evenimente de profil, achiziția și instalarea de panouri informative/de interpretare, expoziții foto pe tema patrimoniului ș.a.)
Nota: Operațiunile, respectiv actiunile eligibile si neeligibile trebuie să respecte condițiile generale de eligibilitate prevăzute cel putin prevazute de urmatoarele documente/actele normative: prevederile HG 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, cap 8. 1 din PNDR., art. 65 Reg. 1303/2013, art. 69(3)Reg.1303/2013, art.45 Reg.1305/2013, art.13 Reg.807/2014 si alte prevederi din PNDR

7.Condiții de eligibilitate

- Proiectul se realizează în teritoriul GAL Mărginimea Sibiului
- Solicitantul se identifică într-una din categoriile de beneficiari definite
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL GAL Mărginimea Sibiului
- Nu este permisă dubla finanțare a aceleași activități/investiții din alte fonduri comunitare sau naționale;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și autorizațiile necesare investiției;
- Proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției (prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/proiect tehnic DALI, ș.a. documentații specifice) și să asigure mentenanța investiției pe o perioada de 5 ani.
- Includerea obiectivului investițional în circuitul turistic după finalizarea proiectului
- Investiția respectă Regulamentul Local de Urbanism din localitatea/localitățile unde se realizează și ,,Ghidul pentru încadrarea în specificul local din mediul rural din zona Mărginimea Sibiului", elaborat de OAR în colaborare cu GAL Mărginimea Sibiului;
-Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura intretinerea si mentenanța investiției pe o perioada de 5 ani

8.Criterii de selecție

-Proiecte care valorifică investițiile în scop turistic/economic
-Valoarea culturală a proiectelor - în funcție de numărul de activități socio-culturale planificate a fi desfășurate în urma finalizării investiției, investiții în imobile care vor fi folosite/valorificate în scop cultural/socio-cultural/de păstrare a tradițiilor
-Schimbarea funcțiunii unei clădiri vechi și Păstrarea aspectului original al clădirii
-Proiecte care prevăd utilizarea de resurse și tehnici locale
-Proiecte care creează locuri de muncă
-Proiecte care contribuie la creșterea eficienței energetice a construcțiilor/clădirilor asupra cărora se intervine

Notă: Modalitatea de punctare a fiecărui Criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului si documentele pentru fiecare Măsură și va respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare rurală a teritoriului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Finanțarea nerambursabilă: max. 40.000 euro/proiect
Intensitatea sprijinului: 100% pentru investiții negeneratoare de venit, 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică si 90% pentru investiții generatoare de venit din cheltuielile eligibile ale proiectului
La stabilirea cuantumului sprijinului s-a avut în vedere aria de cuprindere a unui proiect: dacă acesta deservește un singur UAT sau mai multe UAT-uri (cel puțin 2 comune). Valoarea totală a sprijinului în cadrul Componentelor A + B a Planului de finanțare este de 160,000 euro.

10.Indicatori de monitorizare

-Număr de locuri de muncă create: 0
-Populație netă beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 1000 locuitori
-Cheltuiala publica totala: 160.000 euro